

Arkivsak-dok. 17/00211-1
Saksbehandler Ellen Malen Myren Hoel

Saksgang
Fylkesutvalget i Trøndelag 2017-2019

Møtedato
28.11.2017

HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM KAPASITETSØKNING FOR TILLATELSER TIL AKVAKULTUR MED MATFISK I SJØ AV LAKS, ØRRET OG REGNBUEØRRET I 2017/2018.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Fylkesutvalget støtter forskriftsforslaget og innretningen på fordeling av veksten.
2. Fylkeskommunen skal bidra til at prosessen gjennomføres i henhold til intensjonene.
3. Det forutsettes at fylkeskommunen får tilgang til det nasjonale biomasseregisteret.

Vedlegg:

Vedlegg som følger saken:

- Høringen oversendt fra Nærings- og fiskeridepartementet 06.11.17.
- Høringsuttalelse: Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag: Innretning av havbruksfondet. Sak 42/16 19.02.2016.
- Høringsuttalelse: Fylkesrådet i Nord-Trøndelag: Innretning av havbruksfondet. Sak 28/16 16.02.2016.

Saksframstilling:

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt på høring forslag til forskrift om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø.

Hovedpunktene i høringen er:

- Grønne områder får tilbud om totalt seks prosent vekst. Etablerte aktører i grønne områder får tilbud om å vokse med to prosent per tillatelse mot et vederlag på 120 000,- pr. tonn. Prisen er ikke en del av høringen.
- De øvrige fire prosentene tilbys i hovedsak til etablerte eller nye aktører gjennom en auksjonsrunde.
- Oppdrettere som er omfattet av unntaksreglene vil få tilbud om 6 prosent vekst, uavhengig av hvilken farge produksjonsområdet har.
- Totalt kan det nye systemet gi en vekst i den nasjonale produksjonskapasiteten på nærmere 24 000 tonn i 2018.

Høringsfrist er satt til 8.12.2017

Norge er inndelt i 13 områder, som har blitt risikovurdert. Systemet blir ofte kalt for Trafikklys-modellen, siden områdene får fargene rødt, gult, grønt ut i fra miljøpåvirkning i form av hvordan lakselus påvirker vill laksefisk. I grønne områder tillates vekst, i gule områder skal det fryses, og i røde områder skal det på sikt bli 6% reduksjon. (Ikke i denne runden). Område 7 (Nord-Trøndelag og Bindal) er grønt, Område 6 (Nord-Møre og Sør-Trøndelag) er gult.

Det tas sikte på å tildele 6 % økning av produksjonskapasiteten i grønne områder. 2 % gis til eksisterende tillatelser. I tillegg, kan alle som oppfyller kriteriene for unntak – dvs de påvirker mindre pga mindre utslipp av lus – søke om å få 6 % økning uavhengig av hvilken farge sona de tilhører har. Prisen pr tonn utvidelse er satt til 120 000 kr. Det som da gjenstår for å oppnå 6 % vekst, skal auksjonere bort i grønne områder. Auksjonsformen blir ikke drøftet i denne høringen.

I Sør-Trøndelag og i Nord-Trøndelag er en standard oppdrettstillatelse 780 tonn. 2 % økning utgjør 16 tonn utvidelse, og et vederlag på 1 920 000 kr pr tillatelse.

Godtgjørelsen samles i Havbruksfondet. Det er vedtatt at kommunal sektor får 80 % (forslag om fordeling 12,5 % til fylkeskommunene og 87,5 % til kommunene) og Staten får 20%.

Dette skal fordeles uavhengig av hvilken farge som er i området, og trolig fordeles etter godkjent lokalitetsbiomasse.

Litt etter hvor villige oppdretterne er til å betale 120 000 kr pr tonn, hvor mange som søker om 6 % etter unntaksbestemmelsene, og hva som blir auksjonsprisen på den resterende økningen i de grønne områdene vil det variere hva som vil komme inn av penger til Havbruksfondet. I høringen er det anslått totalt 24 000 tonn vekst i 2018. I følge oppslag i media og pressemeldinger kan dette bety en beregnet utbetaling på ca. 54 mill til Trøndelag fylkeskommune i 2018. Dette betinger imidlertid en vekst på 6 % som forutsatt, at vederlaget i snitt blir ca. 120 000 pr. tonn og at gjennomføringen skjer som forutsatt rent tidsmessig. Aktører i næringen har de siste dagene kommentert prissettingen og vurderer 120 000 som høgt.

Det er usikkerhet i både utbetalingstidspunkt og størrelsen på det samla vederlaget som vil tilfalle Trøndelag FK. Det anbefales derfor at en inntil videre har en forsiktig tilnærming til forventet overføring i 2018. Det er klagerett på vedtakene, og det er ikke usannsynlig det vil bli klager. Trolig det vil ta forholdsvis lang tid før vederlagene overføres til kommunal sektor.

Søknadene om vekst skal sendes til Fylkeskommunen, som skal behandle dem. Dette blir en ny oppgave for fylkeskommunen, men ikke større enn at den kan håndteres innenfor gjeldende kapasitet og kompetanse i organisasjonen.

Bakgrunn:

Nytt system for kapasitetsjusteringer i norsk lakse- og ørretoppdrett trådte i kraft 15.10.2017. Systemet innebærer en forutsigbar vekst basert på indikatorer (lakselus). Det tas sikte på tildeling av 6 % vekst i områder som får «grønt lys».

Fordeling av vederlaget via Havbruksfondet gir regionen og kystkommunene som tilrettelegger areal for havbruksnæringen en betydelig del av vederlaget som betales inn til staten, noe som oppleves som rimelig. Dette er og i tråd med vedtaket Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag fattet i sak 42/16 knyttet til etableringen av Havbruksfondet, og vedtak fattet i Fylkesrådet i Nord-Trøndelag, sak 28/16.

Fylkeskommunen blir i høringsforslaget tillagt nye oppgaver knyttet til operasjonaliseringen av denne ordningen. Det er positivt og må sees på som en anerkjennelse av fylkeskommunens kompetanse på området. En gjennomføring av de oppgavene fylkeskommunen får, vil kreve at fylkeskommunen får de nødvendige tilganger til det nasjonale biomasseregistret, som i dag ligger hos Fiskeridirektoratet.

Konklusjon:

I tråd med høringsuttalelser fra fylkesutvalget i STFK og fylkesrådet i NTFK i saken om innretning av havbruksfondet, tilrår fylkesrådmannen at fylkesutvalget støtter utkast til forskrift som nå er ute på høring.